

Adana Halk Kültüründe Albasması - Alkarası*

Uzm. Ayşe BAŞÇETİNÇELİK Çukurova Üniversitesi

Halk kültüründe birtakım olağanüstü halleriyle insanların yaşamında etkileri olduğuna inanılan esrarengiz yaratıkların varlığına inanılır. Olağan dışı kimi şartlar içinde onları gördüklerini öne sürenler vardır. Ancak, onlar hiçbir zaman iki kişi bir arada iken görünmemişlerdir. *Cin, peri, mekir* gibi adlarla anılan bu varlıkların bütün işlerini gece yaptıklarına, horoz sesi ya da sabah ezanı duyulur duyulmaz dağılıp konaklarına çekildiklerine; yaşadıkları yerlerin değirmenler, hamamlar, terk edilmiş, tekin olmayan yerler, örenler, mezarlıklar, hanlar olduğuna inanılır.¹

Eski Türklerden günümüze kadar *Alkarası, Albastı, Albis, Almis* adlarıyla loğusaya musallat olduğuna inanılan bu kötü ruh hakkında bütün Türk topluluklarında aynı inanmalar mevcuttur. Bunlara göre, yalnız kalan loğusanın yanına peri kızları gelerek, ciğerini alır giderlermiş ve bu suretle loğusayı al basarmış, bu ruh loğusanın ciğerini alıp suya bırakırsa loğusa ölmüş. İnanışlarda; albasması tüfek sesinden, ocaklı adamlardan, demirden ve kırmızı renkten korkar. Bunun içindir ki, loğusa yatakta iken başına kırmızı kurdeleli altın takarlar, loğusaya kırmızı şeker götürürler.²

Anadolu halk inanmalarında, alkarası ile ilgili tasarımlar ve korunma yöntemleri şöyledir: Gaziantep'te kızıl saçlı iri yarı bir kadın olarak nitelenen al, pabucu alınır ve tövbeletilirse, bir daha o aileden kimseye dokunmaz.³ Eskişehir'de loğusanın odasına süpürge konur.⁴ Posof'ta gece dışarıdan gelenler annenin ve çocuğun yanına alınmaz.⁵ Zile'de ocaklardan bir eşya alınarak loğusanın yatağı veya yastığı altına konur. Bu daha çok ocaklının takkesi olur. Bacalar çalılarla örtülür, yatağın etrafı çullarla çevrilir, yastığa iğne sokulur. Çocuğun göbeğinin kesildiği bıçak veya makas yastığının altına konur. Albasan kadının yanına aygır getirilir, kırmızı bez yakıp burnuna tüttürülür.^{6, 7} Murgul'da yalnız yatmak

*Ayşe BAŞÇETİNÇELİK, Adana Halk Kültüründe Doğum-Evlenme-Ölüm, Altın Koza Yayınları:50, Ulusoy Ofset, Aralık 2009, Adana.

¹ Pertev Naili BORATAV, 100 Soruda Türk Folkloru, *100 Soruda Türk Folkloru*, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1984. s.74-75.

² Abdülkadir İNAN, Tarihte ve Bugün Şamanizm, AKDITYK, TTK Yayınları, VII. Dizi Sa: 24c, TTK Basımevi, 1995 Ankara, s.171.

³ C. Cahit GÜZELBEY, Gaziantep'te Doğum ve Çocuğa İlişkin Eski Töre ve İnançlar, TFA, 1981, II, KTB, MİFAD Yay:35, AÜ Basımevi, Ankara, 1982, s.26-27.

⁴ Mukaddes BIÇER, Eskişehir İlinde Doğumla İlgili Adet ve İnançlar, Türk Halk Kültüründen Derlemeler, Ankara, 1991, s.11.

⁵ Gülali AYDINOĞLU, Posof'ta Düğün Adetleri. *Adetleri*, TFA, 11.cilt, Kasım 1968, İstanbul, s.5108.

⁶ Cahit ÖZTELLİ, Zile'de Doğum ve Adetleri, TFA, 2.cilt, Ekim 1952, Sa:39, s.618-619.

⁷ Cahit ÖZTELLİ, Albastı, Alkarası Koruma ve Tedavisi, TFA, 10.cilt, Aralık 1966, No.209, s.4261-4265.

zorunda kalan loğusanın yastığı altına tabanca konur. Loğusaya kırmızı giydirilmez, siyah veya mavi giydirilir. Köz bir maşa ile, loğusa yatağı etrafında 3 kez dolaştırılır.⁸ Kars/Tuzluca’da al; çocuklara anası, teyzesi şeklinde veya yakın akrabası şeklinde görünür, onları alıp ıssız yerlere götürür. “Bunu gâvur al yapar, Müslüman al, insan dara düşünce yardım eder.” Alın en korktuğu şey erkek at, çelik ve mavi boncuktur. Al, kadının yiyeceğine kıl olarak karıştır, onun içine dalar, ciğerini söker.⁹ Mut’ta al, tepeden gözlü, çirkin bir kocakarıdır. Daha çok ilk erkek doğuran yeni gelinlere musallat olur. Kırmızı renkten hoşlanmaz, erkek bulunan odaya girmez.¹⁰ Elbistan’da albasmasına uğrayan kadınlar Aloğlu soyadından birilerine giderek, bir iğne karşılığında; biraz tuz, ekme ve kül alırlar. Albasan kadın ekmeğin bir kısmını yer, ağzına biraz kül ve tuz atar, geri kalan tuz ve külü eve saçar. Aloğlular’dan aldığı bir çaputu da yastığının altına koyar.¹¹ Türkmenlerde nefseleri (loğusalari) al basmasın diye Ocaklı Ali Ağa’nın başına giydiği terlik loğusanın yastığı altına konur. Evin kapısına bir orak veya yastığın altına bir çift demiri, odada bir sarı süpürge bulundurmak adettir.¹² Çukurova’da bir alkarısı efsanesine göre; hanımı yeni doğum yapan adam, alkarısı karısının ciğerini sökerken onu yakalar, iğneyi göğsüne saplar. İnsan şekline dönüşen alkarısı, yedi yıl boyunca o aileye hizmet eder, evin bereketi artar.¹³ Giresun, Kırşehir ve Bulgaristan/Varna Sancağı köylerinde de loğusa ve çocuğun yattığı yerde erkek eşyası bulundurulursa “al”ın korkacağı ve gelmeyeceği düşünülür.¹⁴

Adana ve çevresinde alkarısı tasarımı ile ilgili inanmalardan bazıları şöyledir:

- Alkarısı, loğusanın ateşinin yükselmesiyle gördüğü kabustur. Kabusta çocuğunun öldürüldüğünü görür. K₇₄
- Loğusa kırkıncıdan önce sokağa çıkarsa, eskiden al basacağına inanılırdı. Loğusalık en zayıf dönem olduğu için şeytan çarparmış. K₆₅
- Albasması, cinlerden gibi bir şey. Loğusa yalnızken gelirse kadının üstüne çöker, kadın ya sakat kalır ya ölür. K₆₉
- Loğusa akşamüzeri daldığı sırada beyaz sakallı bir adamın üstüne çöktüğünü hissetmiş. K₃₁

⁸ Şahver KAYA, Albasması, TFA, 11.cilt, Eylül 1968, No.230, s.5060.

⁹ Şükrü ELÇİN, Al-Karı, TFA, 9.cilt, Ağustos 1965, No.193, s.3813-3814.

¹⁰ Sıtkı SOYLU, Al Basması, Kırk Basması ve Kırktan Çıkma, TFA, 16.cilt, Mart 1975, No.308, s.7264-7266.

¹¹ A. Ümit ALOĞLU, Elbistan’da Alkarısı İnanması, TFA, 11.cilt, Aralık 1967, No.221, s.4614-4615.

¹² Ali Rıza YALGIN, Cenupta Türkmen Oymakları I, Kültür Bakanlığı Yay:256, Ankara, 1993, s.27-28.

¹³ Esmâ ŞİMŞEK, Çukurova’da Anlatılan Alkarısı Efsanelerinin Türk Efsaneleri İçerisindeki Yeri, I. Uluslararası Karacaoğlan ve Çukurova Kültürü Sempozyumu, 21-23 Kasım 1990, Bildiriler, Adana, 1990, s.536-545.

¹⁴ Ahmet TACEMEN, Bulgaristan *Bulgaristan Türkleri İnanışları veya Türk Kimliği*, Üçbilek Matbaası, Ankara, 1995, s.251.

- Albasması, korkulu rüya görmektir. Anne ve çocuğa uykuda ağırlık ve sıkıntı gelir, hayatlarını kaybedebilirler. K₄₂
- Anne ateşler içindeyken çocuğunun öldürüldüğünü görür. K₆₈
- Cangoloz, goncalas; korkunç bir şey. Bağırıyorsun, sesin çıkmıyor. Eğer ayılmazlarsa boğulursun. Yanında mutlaka biri olmalı. Onun için kocasını ayırmazlar. Kırk basması da, al basması da yeni gelinlikte ve loğusalıkta olur. K₆₁
- Rüyada kedi, it şekline girmiş, loğusayı yemeye çalışmış, bağırıp çağırmış, korkarak uyanmış. K₆₃
- Uykudayken bir kedinin üstüne gelişini hissediyor, kedi geliyor, bağırıyor. K₁₂₉
- Rüyada kötü şeyler görme, korkup da uyanamama haline “alkarısı” bastı derler. K₈₀
- Albasması, kadının üzerine çöken bir ağırlık. Kadın veya erkek birinin gelerek çocuğu ve anneyi öldürmek istemesi. Bazen tanıdık birinin kılığında da gelebiliyor. Kadının biri “Musluk Dedem geldi, beni öldürecek” diyor. Dedem albasmasını boğup öldürmüş, tövbe ettirmiş, “Bir daha benim sülaleme uğramayacaksın.” demiş. Aileden doğum yapan her kadının başına dedemin yağlığı konmuş. Yağlık elden ele geçmiştir. K₆₂
- Fukara bir çocuğu hayal olarak gördüm, içeri girdi, büyük adam oldu. Kavga etmeye başladım. Üstüme bir ağırlık çöktü. Cin çocuğumu alacak diye korktum. Kocam yanımdayken görmüyordum. O yokken gözümü kapıyorum, geliyor, kavga ediyorum. “Onu tövbelet” dediler. O bana vuruyor, ben ona vuruyorum. Sonunda tövbelettim. Bir daha gelmedi. Şimdi benim çamaşırlarımı giyene al basmıyor. K₄₄
- Doğum yapmış kadınlara musallat olur, çocuğu veya kadını öldürmeye çalışır. K₁₀₈
- Yeni doğum yapmış kadını ve çocuğunu öldürmeye çalışan, halk arasında alkarısı diye anılan bir ruhtur. K₁₀₈
- İnsan şekline girerek çocuğu boğar. K₉₇
- Şeytanın loğusanın ciğerini almasıdır, loğusa ölür. K₁₂₂
- Boğazına bir hayal basıyor, bağırıyor, kimse duymuyor, ter içinde uyanıyor. K₁₅
- Albasmasında boğazına çöküyorlar, bağırıyorsun, ama sesini kimse duymuyor. (Bir iki defa olmuş) K₅₅
- Gizli bir güçtür. Loğusaya ağırlık basar, çocuğu öldürmüş. K₃₇

- Yeni evli kadının, yeni doğum yapmış kadının korkmasıdır. Albasan kadın beyin özürülü olur. K₂₄
- Loğusanın rüyasında korkmasıdır. Loğusa tedirgin olur. K₅, K₉₈
- Kabus görmektir, anneyi ya da bebeği öldürür. K₁₈
- Ağrılık yapar, cinler çarpar. K₂₂
- Şeytani bir güçtür. Doğum yapan kadına ağırlık verir, yorgun, halsiz yapar, bazen öldürür. K₁₇
- Yeni doğum yapan kadınların ateşli olarak sayıklamasıdır, bebek de ağlayarak uyanır. K₂₈
- Albasması anne ve çocuğu korkutur. K₂₇
- Albasması gece kâbusudur. K₂₆, K₁₀₄, K₃₉
- Loğusayken korkup ateşlenme. Ateşli bir hastalıktır. K₁₀₃
- Kadının rüyasında birini görüp uyanmamasıdır. K₁₀₆
- Anne ve çocuğun sıkıntısı fark edilirse hemen uyandırılır, yalnız bırakılmaz. K₄₂
- Tıbıkalı kadın loğusa ve bebeğin yanına gelirse al basar. K₈₈
- Çocuğun ve annenin boğulmasıdır. K₁₁₅
- Görünmeyen kötü güçlerin loğusayı rahatsız etmesi, göğsüne oturmasıdır. K₅₈
- Uykuda tıbıkalı kişiler gelir, üstüne çırpınmış, çocuğu yaşamazmış. K₃₅
- Doğumdan sonra yalnız bırakılan loğusa uyuyakalmış, albasmış. Loğusa yalnızken uyutulmaz. Albasması, karı gibi sakallı, azgın biri, üstüne çöker. K₃₅
- Albasması çocuğun üstüne örtülen bezin adı. K₉₉
- Çocuk 15 günlüktü, hareketliydi, dipdiriydi. Süt değişigi (ineğin sütünden borç veren) kadın geldi, tıbıkalıymış. O gece çocuk ağlamış, inlemiş, uyuyakalmışız. Sabah uyandıığımızda çocuk ölmüştü. Dipdiri çocuk tıbıkalı kadın yüzünden al basması oldu. K₈₈

Adana ve çevresinde albasmasından korunmak için uygulanan adet ve inanmalardan bazıları şunlardır:

- Çocuğun yattığı odaya elek konur. K₆₈
- Çocuk yeni doğduğunda babasının ceketini üstüne atarsan al basmazmış. K₄₄
- Loğusanın başucuna ayna, tarak, iğne batırılmış soğan, Kuran konur. K₄₄

- Annenin ve çocuğun altına bıçak ve Kuran konur. K₉₈
- Loğusanın başucuna Kuran, soğan, makas, iğne konur. K₁₁₅
- Kuran, soğan, sarımsak odada bulundurulur. K₅₈
- Anne ve çocuğa kırmızı bağlanır, kırmızı giydirilir. K₆₀
- Yastığın altına iğne, Kuran konur. Bebeğe kırmızı örtülür. K₃₉, K₈₀
- Çocuğun yastık altına Kuran, ayna, makas, iğne ve anne için süpürge konur. K₇₄
- Yastık altına süpürge, nazar boncuğu ve kırmızı bir şeyler konur. K₇₂
- Kapının arkasına satır, karyola altına süpürge, yastığın altına bıçak konur. K₆₉
- Aynalar kırmızı bezle kapatılır, bebeğe kırmızı ve sarı yağlık örtülür. K₈₂
- Evde yalnız bırakmazlar. K₃₃, K₅, K₂₈, K₁₀₆, K₁₀₈, K₁₁₅, K₃₉
- Makas, süpürge, ayna, demir şeyler, kırmızı yağlık bulundurulur. K₆₁
- Yatağın çevresi kıl ipele çevrilir. K₁₁₈
- Anne eve çocuğa kırmızı örtü örtülür. K₁₀₈, K₂₆, K₂₈, K₂₇, K₁₅, K₁₀₇, K₃₃, K₆₅
- Yastığın altına Kuran, ekmek, makas K₆₅
- Kuran, ayna, ekmek konur. K₉₇
- Kuran, ayna, makas, kırmızı al K₁₀₃, K₁₀₄.
- Kuran okutulur. K₁₀₄, K₁₀₇
- Kuran, süpürge, soğan, ekmek, makas, çocuğun yastığı altına konur. K₈₄
- Kapıya al bağlanır. K₈₄
- Kuran, bıçak, soğan, ayna, su, bebeğe al örtü K₅₅
- Ocaklı diye bilinen erkeklerin gömleği odaya konur. K₁₈
- Kuran, makas, iğne başucuna konur. K₂₂
- Kadın kırmızı yazma bağlar, odadaki aynasını örter. K₂₄
- Loğusa yatağın altına bıçak veya makas konur K₅, K₂₆
- Loğusa odasına zakkum dalı, kurşun konur. K₁₂₂
- Başına kırmızı bağlar, yastığın altına Kuran, iğne batırılmış soğan, bir ayna, bir parça ekmek konur. K₁₇
- Makas, ayna, Kuran yatağın altına konur. K₂₇
- Loğusanın başına iğne, ekmek, ayna, Kuran eşiğe süpürge konur. K₁₅

- Yatağın altına su, soğan, iğne, makas konur. K₁₀₈
- Kapıya dikenli çalı asılır ki o evde yeni bebek olduğu bilinsin. Kimse gelmesin diye. Gelenin çocuğu ölmüşse, buna da bulaşır, çocuğu albasar, ölmüş. K₄₄
- Odaya, makas, ayna, süpürge, çocuğun başı altına ekmek ufakları Kuran koymuşlar, bir daha gelmemiş. K₃₁
- Dışarı çıkarken çocuğun yüzüne kırmızı örter, yanına aldığı bir çivi, tuz ve ekmeği torbaya koyar, çıkarsa al basmazmış. K₆₉
- Loğusanın yanında kocası yatmalı. Yastık altına makas, bıçak veya ağ çiçeği (zakkum) dalı konur. K₄₂
- Odaya bekçi olarak süpürge konur. İğneye batırılmış soğan-sarımsak yastığın altına konur. Ayrıca yedi çeşit ip (her biri okunmuş, okunduğu sayı kadar düğümlemiş), Kuran, makas veya bıçak (demir bir şey olmalı) yatağın altına konur. Süpürge kırkı çıkıncaya kadar bekçidir, odada kimse yoksa bile çocuğu o bekler. K₆₂

Adana ve çevresinde albasması olduğuna inanılan kadını tedavi etmek için uygulanan adet ve inanmalardan bazıları şunlardır:

- Albasan kadın hocaya götürülür, üstüne dua okutulur. K₂₄, K₂₇, K₈₂, K₇₄, K₂₈, K₂₆, K₁₈
- Hocaya muska yaptırılır. K₁₈, K₂₆, K₂₈
- Ocağa götürülür, okutulur. K₁₇
- Hocaya su okutulur. K₂₆.
- Hiçbir şey yapılmaz, çünkü albasan ölür. K₁₂₂

Adana halk kültüründe Alkarasından korunmak için, loğusa ve çocuğun bulunduğu odada Kuran, ayna, soğan, sarımsak, iğne, demir, ekmek gibi birtakım nesnelere bulundurma davranışına Gölpazarı, Zile, Tire, Mut, Yozgat, Bulgaristan/Varna ve Kırcaali Sancağı köylerinde de rastlıyoruz.

Anadolu'nun her yerinde olduğu gibi Adana halk kültüründe de loğusaya musallat olan alkarasından söz edilmektedir. Adana'da *albasması*, *alkarası*, *goncalas*, *cangoloz* adlarıyla anılmaktadır. Alkarası; kabus, cin, korkunç bir şey, ağırlık, şeytan, ruh, gizli bir güç, ateşli bir hastalık, görünmeyen kötü güçlerden olarak tanımlanmaktadır. Loğusanın üzerine çöken, çocuğunu veya loğusayı boğmaya ya da öldürmeye çalışan kimi zaman tanıdık biri kılığında, kimi zaman iri bir adam, kimi zaman da kadın kılığında beyaz sakallı bir adam

olarak tasarlanmaktadır. Loğusa uykudayken alkarasının üstüne çökmesi, göğsüne oturmasıyla nefes alamamakta ya da bağırıp çağırılmakta, ancak, sesini hiç kimseye duyuramamaktadır. Genelde ateşli bir hastalık ve kâbus görme ve ter içinde uyanma olarak anlatılmaktadır. Alkarasının amacının çocuğu veya anneni öldürmek olduğu, bunun için de yalnız bırakılan loğusaya musallat olduğu söylenmektedir.

Alkarasının loğusaya ve çocuğa zarar vermesini önlemek için birtakım tedbirler alınır. Bunların başında loğusayı yalnız bırakmamak gelir. Ardından kötü bir ruh olduğuna inandıkları alkarasının gelmesini önlemek için loğusanın ve çocuğun bulunduğu odada Kuran, ayna, süpürge, makas veya satır, bıçak veya demir, ekmek, iğne, soğan, sarımsak, elek, nazar boncuğu, kırmızı bir şeyler ve su çocuğun ve annenin yastığı veya yatağı altına veya baş ucuna konmaktadır. Ayrıca, kapıya al bağlama veya dikenli çalı asma, ocaklının bir eşyasını odada bulundurma gibi davranışlar uygulanır. Böylece, o odaya veya eve giremeyeceğine inanılır. Albasmasına yakalanan kadın ya ölmekte ya da sakatlanmaktadır.

Albasmasına uğrayan kadını tedavi etmek için uygulanan pratiklerin başında hocaya götürmek, üstüne dualar veya Kuran okutmak, muska yazdırmak ya da hocanın okuduğu suyu kadına içirmek gelmektedir. Kadını ocağa götürmek de görülen davranış şekillerindedir.

Halk kültüründe süpürge; uğurlu ve koruyucu olarak görülen eşyalar arasındadır. Süpürge, temizlikte kullanıldığı için temizleyici ve koruyucu bir niteliği olduğuna inanılmış, ve ev içinde temizlik nedeniyle bulundurulmasıyla, evi himaye eden bir varlık olarak düşünülmüştür.¹⁵

Loğusa ve çocuğun bulunduğu odada bulundurulmuş süpürge temizliği, ayna aydınlığı ve parlaklığı, makas/satır/bıçak/demir/iğne gibi aletler gücü, nazar boncuğu kötü gözleri önlemeyi amaçlamaktadır. Odadaki kırmızı renklerle, ilgi rengin parlaklığı üzerine çekilmekte, anne ve çocuk kötü gözlerden korunmaktadır. Süpürgenin temizliği ve koruyuculuğu ile alkarasının girmesi önlenecek, aynanın aydınlığı ile kötü ruhlar uzaklaştırılacak, demir veya çelikten yapılmış aletlerle anne ve çocuk kötü güçlere karşı güçlü olacaktır. Kuran İslami bir öğe olarak kötülüklerin uzaklaştırılmasında araç olarak kullanılmaktadır. Kapıya bağlanan al veya dikenli çalı ile, o evde henüz hassas ve zayıf durumda birilerinin bulunduğu dikkat çekilmekte ve gelecek kişiler uyarılmaktadır.

Eski Türklerden günümüze kadar bin yılı aşan bir süredir bütün Türk topluluklarında görülen alkarası inanması bugün dini öğelerle zenginleştirilmiştir. Gerek korunmada gerekse tedavide dualardan ve Kuran'dan yararlanılmaktadır.

¹⁵ Selçuk AYTAR, Halk İnanmalarında Süpürge, TFA, 16.cilt, Eylül 1975, No.34, s.7418

Sözlü Bilgi Kaynakları

- K₅: Nazmiye Karabulut, 55 yaş, Adana, okumamış, ev hanımı, Adana
K₁₅: Şemsi Özbay, 40 yaş, Tufanbeyli, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₁₆: Gülbeyaz Yağlı, İmamoğlu, okumamış, ev hanımı, Adana
K₁₇: Emine Polat, 40 yaş, Kadirli/ Köseli, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₁₈: Menekşe Kazgan, 42 yaş, Yumurtalık, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₂₂: Remziye Kurt, 34 yaş, Hacıali, ilkokul, ev hanımı, Adana/ Yeni Hacıali Köyü
K₂₄: Pakize Coşman, 34 yaş, Adana, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₂₆: Ayşe Şimşek, 76 yaş, Karaisalı, okumamış, ev hanımı, Adana
K₂₇: Halime Bilen, 42 yaş, Ceyhan, lise, usta öğretici, Adana
K₂₈: Sevim Güllü, 57 yaş, Adana/Karaömerli, ilkokul, ev hanımı, Adana/ Karaömerli
K₃₁: Ayşe Demirci, 25 yaş, Kozan, lise, memur, Adana, 1997
K₃₃: Münevver Adaş, 44 yaş, Kadirli, yüksekokul, öğretmen, Adana
K₃₅: Gülfidan Bolat, 50 yaş, Karaisalı/Aktaş, okumamış, ev hanımı, Karaisalı
K₃₇: Hayırlı Özkan, 40 yaş, Karataş/ Tuzla, lise, emekli, Adana
K₃₉: Ayşe Topal, 33 yaş, Kadirli/ Armağanlı, lise, memur, Adana
K₄₂: Ayla Uncu, 51 yaş, Adana, yüksekokul, öğretmen, Adana
K₄₄: Yüksel Bozdoğan, 59 yaş, Karataş/ Sırmsı, okumamış, ev hanımı, Adana
K₅₅: Yüksel Erzin, 26 yaş, Ceyhan, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₅₈: Elif Çağım, 50 yaş, Adana, lise, ev hanımı, Adana
K₆₀: Fatma Dönmez, 66 yaş, İmamoğlu, okumamış, emekli, Adana
K₆₁: Hanife Uzun, 54 yaş, Karaisalı, ilkokul, ev hanımı, Karaisalı
K₆₂: Fatma Süzer, 46 yaş, Osmaniye/Endel (Koçyurdu), lise, memur, Adana,
K₆₃: Elif Değirmenci, 32 yaş, Kozan/ Kuyubeli, ilkokul, ev hizmetlisi, Adana
K₆₄: A. Oğuz Çapanoğlu, 43 yaş, Tufanbeyli/ Kayarcık, Üniversite, öğretmen, Adana
K₆₅: Fevziye Akyüz, 71 yaş, Adana, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₆₈: Hatice Demir, 86 yaş, Kozan, okumamış, ev hanımı, Adana
K₆₉: Ayşe Kuzucu, 66 yaş, Adana (Selanik göçmeni), ilkokul, ev hanımı, Adana
K₇₂: Şerife Süngü, 77 yaş, Tufanbeyli/Akpınar, okumamış, ev hanımı, Adana
K₇₄: Hatice İlek, 70 yaş, Kozan/ Akçalıuşağı, okumamış, ev hanımı, Adana
K₈₀: Cennet Şengül, 73 yaş, Bostakta, ilkokul, ebe, Adana
K₈₂: Semiha Zöhre, 56 yaş, Adana, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₈₄: Advıye Sivriselvi, 59 yaş, Niğde, okumamış, ev hanımı, Adana
K₈₈: Halime Bozyiğit, 42 yaş, Adana/ Karlık, okumamış, işçi, Adana
K₉₇: Leyla Yetenek, 37 yaş, Misis (Yakapınar), ilkokul, ev hanımı, Adana
K₉₈: Meryem Cildan, 38 yaş, Karataş, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₉₉: Zekiye Sayın, 33 yaş, Niğde, okumamış, ev hanımı, Adana
K₁₀₃: Meryem Kazan, 46 yaş, Adana, ortaokul, ev hanımı, Adana
K₁₀₄: Emine Sürücü, 30 yaş, Kozan, okumamış, ev hanımı, Adana
K₁₀₆: Saadet Kırtan, 32 yaş, Saimbeyli, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₁₀₇: Songül But, 34 yaş, Mersin, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₁₀₈: Müzeyyen Durmuş, 42 yaş, Malatya/ Darendel, ilkokul, ev hanımı, Adana
K₁₁₅: Muhittin Topak, 38 yaş, Ceyhan, Yüksekokul, memur, Adana
K₁₁₈: Fazilet Çopuroğlu, 40 yaş, Karaisalı/ Başgıf, ilkokul, ev hanımı, Karaisalı
K₁₂₂: Esra Seyirci, 29 yaş, Karataş, ilkokul, ev hanımı, Adana/ Adalı